

Sygn. akt IC 1444/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2015 r. w Jeleniej Górze

na rozprawie

sprawy z powództwa T. S.

przeciwko A. K.

o zapłatę

1. powództwo oddala ;

2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 złotych tytułem zwrotu

kosztów postępowania .

3. zasądza od powoda T. S. na rzecz Skarbu Państwa (kasa Sądu Okręgowego w J.) kwotę 100 zł. tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 1444/13

UZASADNIENIE

Powód T. S. domagał się zasądzenia od pozwanego A. K. kwoty 110 416,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 sierpnia 2013 r. oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podał, że dnia 28 kwietnia 2010 r. nabył od pozwanego uszkodzony szybowiec (...) (...) za kwotę 4 000 zł. Jednocześnie strony uzgodniły, że pozwany będzie sprawował opiekę nad szybowcem i dopilnuje jego naprawy, za co otrzyma wynagrodzenie. Jak podał pozwany koszty naprawy miały wynosić 30 000 zł, których część w kwocie 15 000 zł powód uiścił bezpośrednio pozwanemu, zaś pozostałą część 15 000 zł zapłacił, w ramach sponsoringu załatwionego przez powoda, (...) Sp. z o.o. na rzecz przedsiębiorstwa zajmującego się naprawą szybowca. Tytułem wzajemnych przyszłych rozliczeń powód przekazał pozwanemu kwotę 3 000 euro. Po naprawie szybowca i jego zarejestrowaniu, T. S. wraz z A. K. przetransportowali szybowiec do Finlandii, gdzie powód dnia 5 czerwca 2012 r. dokonał jego sprzedaży za kwotę 31 000 euro, z której 5 000 euro otrzymał wcześniej jako zadatek, zaś kwotę 26 000 euro otrzymał w gotówce w chwili zbycia. W trakcie podróży powrotnej pieniędzmi w kwocie 26 000 euro opiekował się pozwany, który jednak odmówił ich zwrotu wskazując, że szybowiec stanowił jego własność, a umowa sprzedaży z dnia 28 kwietnia 2010 r. została zawarta dla pozorów. Zdaniem pozwanego dochodzone roszczenie w kwocie 110 416,80 zł pozostawało zatem w pełni uzasadnione.

W odpowiedzi na pozew A. K. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że nabył przedmiotowy szybowiec o nazwie P. w stanie uszkodzonym dnia 21 lipca 2009 r. za kwotę 6 700 dolarów (choć ujawniono kwotę 1 200 dolarów), która stanowiła 25 460 zł, a dodatkowo poniósł koszty sprowadzenia szybowca w kwocie 500 zł, opłaty celnej w kwocie 2 494 zł, wynajęcia agencji celnej w kwocie 1 400 zł oraz remontu w kwocie 10 000 zł, którą to kwotę zapłacił Zakładowi (...) dnia 13 listopada 2009 r. Po wykonaniu częściowego remontu powód, chcąc uniknąć zajęcia szybowca w ramach toczącego się przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego, uzgodnił z powodem, z którym łączyły go przyjacielskie relacje, zawarcie fikcyjnej sprzedaży szybowca i zarejestrowanie szybowca na rzecz powoda. A. K. potwierdził fakt załatwienia przez powoda kwoty 15 000 zł na remont szybowca od (...) Sp. z o.o. Zaznaczył równocześnie, że organizował i czynnie uczestniczył w pracach remontowych, nabywał odpowiednie części do szybowca i opłacał wynagrodzenie poszczególnych osób uczestniczących w remoncie. W tym czasie natomiast T. S. nabył szybowiec P. (1), a przy negocjacji warunków jego remontu pozwany w ramach rewanżu pomagał powodowi. Po zarejestrowaniu szybowca P. przez powoda, który był jego formalnym właścicielem, począwszy od dnia 25 lutego 2011 r. szybowiec został oblatany przez pozwanego, a później również przez 15-stu innych pilotów. A. K. nie dopuścił jednak pozwanego do pilotowania, co nie miałyby miejsca gdyby to pozwany był właścicielem szybowca, a dodatkowo powód skrytykował pozwanego podczas wspólnego lotu szybowcem dnia 21 sierpnia 2011 r., co ostatecznie doprowadziło go pogorszenia się wzajemnych relacji. Wówczas, z inicjatywy pozwanego, powód zażądał od pozwanego zwrotu kosztów jakie poniósł na rzecz szybowca P., których nie żądałby gdyby w rzeczywistości był jego właścicielem. Następnie w październiku 2011 r. pozwany poprosił powoda o wystawienie szybowca do sprzedaży i o kontakt z potencjalnymi klientami, pozwany sam zaś podejmował decyzje dotyczące transakcji zbycia. Jednocześnie staraniem pozwanego doszło do przedłużenia certyfikatu zdatności do lotu, w tym do ubezpieczenia szybowca i oddania szybowca aeroklubowi do korzystania. W maju 2012 r. pozwany zaakceptował propozycję sprzedaży szybowca na rzecz obywatela Finlandii za kwotę 30 000 euro, do której doliczono kwotę 1 000 euro z tytułu przyczepy i kwotę 500 euro z tytułu kosztów promu. Kwota 5 000 euro została uiszczona w formie zaliczki, stąd A. K. otrzymał w Finlandii pozostałą kwotę 26 500 euro. Jednocześnie z tytułu zaliczki w wysokości 5 000 euro, która została uiszczona na rachunek bankowy powoda, pozwany wziął jedynie kwotę 3 000 euro, zaś pozostałą kwotę 2 000 euro (ok. 8 600 zł) zostawił powodowi tytułem wzajemnych rozliczeń, które obejmowały połowę kwoty otrzymanej od firmy (...) Sp. z o.o., czyli kwotę 7 500 zł oraz pozostałe pozycje ujęte przez powoda w wysokości 900 zł. T. S. domagał się jednak dalszej kwoty otrzymanej od (...) Sp. z o.o. z tytułu sponsoringu, tj. 7 500 zł, a wraz z upływem czasu powód zaczął zwiększać wysokość swoich bezpodstawnych roszczeń, aż do kwoty żądanej pozwem.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

A. K. do końca października 2009 r. był instruktorem w Aeroklubie (...). Wcześniej w latach 2006-2007 przebywał w Norwegii, gdzie pracował zarobkowo. Ponadto przez pewien czas świadczył pracę na terenie Hiszpanii. Praca za granicą pozwoliła A. K. zaoszczędzić pieniądze. Dodatkowo w 2008 r. A. K. i jego żona zrezygnowali z polis w (...) (...) z czego otrzymali odpowiednio kwotę ok. 23 000 zł i kwotę ok. 16 000 zł.

(dowód: książka (...)k. 187, dokumenty ubezpieczenia k. 101-103, historia rachunku k. 94-98, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:56:10 do godz. 02:00:00 i do godz. 03:56:00 do godz. 03:59:00).

W 2008 r. T. S. zwrócił się do Aeroklubu (...) celem uzyskania licencji pilota. Do wyszkolenia T. S. został wyznaczony A. K.. Wówczas doszło do poznania się stron, które z biegiem czasu zaprzyjaźniły się. Szkolenie zakończyło się jeszcze w 2008 r.

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 00:28:00 do godz. 00:30:00, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:56:10 do godz. 02:00:00).

W styczniu 2009 r. J. S. (1) poinformował Aeroklub (...) o możliwości nabycia uszkodzonego szybowca typu (...) (...) P. w Kanadzie. W tym czasie o sposobności zakupu przedmiotowego szybowca za kwotę 5 000 dolarów amerykańskich

dowiedział się A. K., który wykazał swoje zainteresowanie i zapoznał się z ofertą. Ponadto oferta sprzedaży obejmowała również skrzydło do tegoż szybowca w kwocie 400 dolarów amerykańskich i statecznik w kwocie 250 dolarów amerykańskich. Biorąc pod uwagę rocznik szybowca i ilość przelatanych godzin, a także możliwość szybkiej naprawy szybowca, cena sprzedaży była korzystna.

(dowód: korespondencja mailowa k. 53-57, zeznania świadka Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:30:00, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:56:10 do godz. 02:10:00).

Jeszcze w styczniu 2009 r. A. K. informował inne osoby związane ze środowiskiem szybowcowym o zamiarze nabycia uszkodzonego szybowca, który chce wyremontować, polatać na nim i z zyskiem sprzedać. Prognozował przy tym, że zakup szybowca wraz z jego remontem będzie wynosił ok. 60 000 zł, zaś jego cena sprzedaż po remoncie będzie wynosić ok. 120 000 zł.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, K. P. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:49:10 do godz. 02:01:20, M. D. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:22:10 do godz. 02:30:45, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:05:00 do godz. 02:10:00).

Celem skonsultowania nabycia wymienionego szybowca A. K. pokazał ofertę sprzedaży wraz ze zdjęciami szybowca H. M., zajmującego się remontami statków powietrznych, który wyraził pozytywną opinię na temat zakupu statku.

(dowód: zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:59:10 do godz. 02:03:00).

Następnie A. K. i J. S. (1) uzgodnili również koszty transportu szybowca w kontenerze, co miało kosztować łącznie 1 900 dolarów amerykańskich, z których J. S. (1) zobowiązał się zapłacić kwotę 850 dolarów amerykańskich, zaś A. K. obciążała kwota 1 050 dolarów amerykańskich. Przed zawarciem samej umowy sprzedaży A. K. zapłacił J. S. (1), za pośrednictwem jego rodziców, zaliczkę w wysokości 1 000 dolarów amerykańskich.

(dowód: korespondencja mailowa k. 53-57, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:03:10 do godz. 02:10:00).

W dniu 21 lipca 2009 r. A. K. nabył od J. S. (1) zamieszkującego w Kanadzie szybowiec typu (...) (...) P. w stanie uszkodzonym wraz z dodatkowym skrzydłem i statecznikiem. Strony ujawniły w treści umowy cenę sprzedaży w kwocie 1 200 dolarów amerykańskich, aby uiścić mniejszą należność podatkową, jednak rzeczywista kwota jaką A. K. zapłacił na rzecz zbywcy wynosiła 6 700 dolarów amerykańskich (szybowiec - 5 000 dolarów amerykańskich, skrzydło - 400 dolarów amerykańskich, statecznik - 250 dolarów amerykańskich, część opłaty frachtowej – 1 050 dolarów amerykańskich).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 21.07.2009 r. wraz z tłumaczeniem k. 51 i 52, korespondencja mailowa k. 53-57, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:03:10 do godz. 02:10:00).

Po przetransportowaniu szybowca do G. T. S. zaoferował A. K. pomoc w odbiorze szybowca i jego przewiezieniu do J.. W sierpniu więc A. K. i T. S. razem udali się do G. celem przewiezienia szybowca do J..

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 00:29:00 do godz. 00:32:00, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:05:00 do godz. 02:12:00).

W związku z nabyciem przedmiotowego statku A. K. poniósł koszty opłaty celnej w wysokości 2 494 zł (najpierw w formie zaliczki zapłacił kwotę 1 811 zł, a później kwotę 683 zł) oraz koszty wynajęcia agencji celnej w kwocie 1 400 zł.

(dowód: podanie k. 70, dowód zapłaty opłat celnych k. 71, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:20:00 do godz. 02:25:00).

Koszty przetransportowania szybowca z G. do J. wyniosły 500 zł.

(dowód: przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:20:00 do godz. 02:25:00).

Po przyjeździe do J. dnia 25 sierpnia 2009 r. A. K. odstawił szybowiec do Zakładu (...), któremu powierzył wykonanie remontu, który miał wynieść ok. 30 000 zł. Dnia 13 listopada 2009 r. pozwany uiścił na rzecz Zakładu kwotę 10 000 zł tytułem realizacji czynności naprawczych.

(dowód: dowód wpłaty k. 73, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, B. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:50:50 do godz. 01:00:05, H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:07:00 do godz. 02:15:00 i od godz. 03:56:00 do godz. 04:01:00).

Po dokonaniu oględzin szybowca typu (...) (...) P. okazało się, że wymaga on jedynie częściowej naprawy skrzydła, stąd zbędne okazało się skrzydło dodatkowe. Wymagał również naprawy statecznika pionowego i statecznika poziomego.

(dowód: przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:07:00 do godz. 02:15:00).

Z uwagi jednak na ilość pracy H. M. zobowiązał się do ukończenia naprawy szybowca do kwietnia 2010 r., a szybowiec był naprawiany etapami od końca 2009 r.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:10:00 do godz. 02:15:00 i od godz. 03:56:00 do godz. 04:01:00).

Dodatkowo w trakcie całego okresu remontu A. K. posiadał oszczędności zgromadzone na rachunku bankowym, z którego sukcesywnie wypłacał potrzebne środki tytułem kosztów remontu szybowca.

(dowód: historia rachunku k. 94-98, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:56:00 do godz. 03:59:00).

Pismem z dnia 1 września 2009 r. H. M. poinformował Urząd (...) w J., że szybowiec typu (...) (...) P. kwalifikuje się do naprawy i że został sprowadzony do Polski bez elementów struktury poszyć laminatowych nie nadających się do naprawy, które jako odpad pozostały w kraju nabycia.

(dowód: pismo do Urzędu (...) z dnia 01.09.2009 r. k. 118, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:55:00 do godz. 03:57:00).

W tym okresie M. D., wiedząc o sprzedaży innego szybowca typu (...) (...) P. za kwotę 100 000 zł, złożył A. K. propozycję nabycia połowy udziału w prawie własności szybowca typu (...) (...) P. należącego do pozwanego za kwotę 30 000 – 40 000 zł, na co A. K. nie wyraził zgody.

(dowód: zeznania świadka M. D. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:22:10 do godz. 02:30:45).

Na skutek spowodowanego wypadku drogowego A. K. był zobowiązany do zapłaty odszkodowania na rzecz (...) Funduszu (...).

Postanowieniem z dnia 21 stycznia 2010 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w J. S. R. na wniosek (...) Funduszu (...) wszczął przeciwko A. K. i E. K. postępowania egzekucyjnego między innymi na kwotę 25 702,61 zł z tytułu należności głównej.

(dowód: postanowienie z dnia 21.01.2010 r. k. 74, zeznania świadka K. K. k. 639-642, A. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:04:10 do godz. 00:26:10, E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, K. G. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:54:10 do godz. 02:03:25, R. B. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:32:00 do godz. 01:40:50, A. G. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:48:00 do godz. 01:54:00, S. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:03:25 do godz. 02:21:15, R. M. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:21:20 do godz. 02:28:00, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:14:00 do godz. 02:17:00).

W konsekwencji w obawie przed zajęciem szybowca i jego sprzedażą na licytacji komorniczej, A. K. postanowił dokonać fikcyjnego zbycia szybowca na rzecz osoby trzeciej, która następnie dokona formalności związanych z zarejestrowaniem szybowca. W tym celu A. K. zwrócił się do K. K., który jednak odmówił zawarcia przedmiotowej umowy.

(dowód: zeznania świadka K. K. k. 639-642, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:15:00 do godz. 02:18:00).

Z uwagi na zbliżający się planowany termin ukończenia remontu szybowca i brak możliwości jego dotrzymania, A. K. uzgodnił z H. M. nowy termin ukończenia prac na dzień 15 czerwca 2010 r.

(dowód: przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:12:00 do godz. 02:15:00).

W tym okresie A. K. i T. S. pozostawali w przyjacielskich relacjach.

(dowód: zeznania świadka A. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:04:10 do godz. 00:26:10, Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:20:00, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 00:29:00 do godz. 00:31:00, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:15:00 do godz. 02:19:00).

Następnie A. K. wiosną 2010 r. opowiedział T. S. o swoich problemach finansowych związanych z toczącym się postępowaniem komorniczym i o obawach dotyczących rejestracji szybowca. W konsekwencji T. S. wstępnie przystał na prośbę A. K. dotyczącą zawarcia fikcyjnej umowy sprzedaży szybowca i zadeklarował zarejestrowanie szybowca typu (...)(...) na swoją rzecz, nie żądając niczego w zamian.

Po około dwóch tygodniach, dnia 27 kwietnia 2010 r. A. K. udał się do T. S. oboje ustalili zawarcie fikcyjnej umowy sprzedaży szybowca typu (...)(...) na rzecz T. S., który następnie dokona rejestracji szybowca.

(dowód: zeznania świadków A. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:04:10 do godz. 00:26:10, E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, K. P. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:49:10 do godz. 02:01:20, J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, P. B. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:13:05 do godz. 02:22:05, Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:20:00, R. B. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:32:00 do godz. 01:40:50, A. G. – e-

protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:48:00 do godz. 01:54:00, K. G. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:54:10 do godz. 02:03:25, S. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:03:25 do godz. 02:21:15, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, M. M. k. 458-459, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:18:00 do godz. 02:22:00).

Następnego dnia rano, tj. dnia 28 kwietnia 2010 r. T. S. przyszedł do domu A. K. z dwoma egzemplarzami, przygotowanej przez siebie, umowy sprzedaży szybowca marki (...) o nr fabrycznym (...) za kwotę 4 000 zł.

A. K. przeczytał umowę.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:20:00 do godz. 02:24:00).

A. K. i T. S. w umowie z dnia 28 kwietnia 2010 r. stwierdzili, że A. K. sprzedaje na rzecz T. S. uszkodzony statek powietrzny typu: szybowiec marki (...) o numerze fabrycznym (...), rok produkcji 2004 za kwotę 4 000 zł.

(dowód: umowa z dnia 28.04.2010 r. k. 381 i 383).

A. K. nie miał wówczas zamiaru sprzedania szybowca na rzecz T. S., nie otrzymał również od T. S. kwoty 4 000 zł z tytułu sprzedaży przedmiotowego szybowca. Natomiast T. S. nie domagał się wydania szybowca.

(dowód: zeznania świadków A. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:04:10 do godz. 00:26:10, E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:20:00 do godz. 02:27:00 i do godz. 04:02:00 do godz. 04:07:00).

Cena ujawniona w umowie została określona przez T. S.. Wówczas strony umówiły się, że T. S. bez wynagrodzenia będzie formułował i składał pisma do odpowiednich organów celem rejestracji szybowca. W tym okresie prace remontowe szybowca były już rozpoczęte.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:18:00 do godz. 02:27:00 i do godz. 04:02:00 do godz. 04:07:00).

Jeszcze dnia 28 kwietnia 2010 r. T. S. zwrócił się pisemnie do Urzędu (...) o rezerwację znaków rozpoznawczych do szybowca typu (...) (...) o numerze fabrycznym (...), podając się za jego właściciela. Tytułem rezerwacji znaków T. S. uiścił kwotę 30 zł, zaś z tytułu podatku od umowy cywilnej zapłacił kwotę 80 zł na rzecz Urzędu (...).

(dowód: pismo z dnia 28.04.2010 r. k. 90, potwierdzenie przelewu k. 91, potwierdzenie przelewu z dnia 29.04.2010 r. k.13).

Jednocześnie dnia 10 maja 2010 r. T. S. udzielił A. K. w Kancelarii Notarialnej w J. przed notariuszem M. K. (1) (rep. (...) nr (...)) pełnomocnictwa do użytkowania i zarządzania przedmiotowym szybowcem, a także do jego sprzedaży.

(dowód: pełnomocnictwo z dnia 10.05.2010 r. k. 75, A. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:04:10 do godz. 00:26:10).

W tym okresie A. K. w rozmowie z H. M. poinformował go, że na skutek problemów komorniczych formalnie jako właściciel występować będzie T. S..

(dowód: zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30)

W sierpniu 2010 r. T. S., który był zatrudniony w przedsiębiorstwie (...), uzyskał informację o dostępnych środkach pieniężnych w kwocie 15 000 zł, które przedsiębiorstwo zamierzało wykorzystać na cele umowy sponsoringowej.

T. S. uzgodnił z A. K., że pozyska od przedsiębiorstwa (...) środki finansowe w kwocie 15 000 zł w ramach umowy sponsoringowej, które zostaną przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów remontu szybowca P..(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:20:00, R. B. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:32:00 do godz. 01:40:50, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:34:00 do godz. 02:39:00).

Jednocześnie uzgodnili, że T. S. otrzyma od A. K. z powrotem połowę wskazanej kwoty, tj. kwotę 7 500 zł.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:34:00 do godz. 02:39:00).

W konsekwencji dnia 6 sierpnia 2010 r. przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w J. zawarło z H. M. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) umowę dotyczącą działań promocyjnych dotyczących szybowca typu (...) (...) P. za co zapłaciło kwotę 15 000 zł, które zostały przeznaczone przez H. M. na remont szybowca.

(dowód: umowa z dnia 6.08.2010 r. k. 78-80, zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:34:00 do godz. 02:39:00).

W celu wykonania powyższej umowy T. S. zapłacił na rzecz drukarni w N. kwotę 400 zł tytułem przygotowania materiału z logo firmy (...), natomiast pozostałą kwotę w wysokości 600 zł zapłacił A. K..

Następnie A. K., starał się o pozyskanie pokrowców na szybowiec P., dlatego zlecił J. W. prowadzącemu działalność dotyczącą kaletnictwa przygotowanie pokrowca, jednak zleceniobiorca zrezygnował wykonania zlecenia.

(dowód: zeznania świadka J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, S. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:03:25 do godz. 02:21:15, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:38:00 do godz. 02:43:00).

W końcu T. S. polecił A. K. zwrócić się do krawcowej A. C. (1), która uszyła pokrowiec, za co A. K. zapłacił kwotę 600 zł.

(dowód: zeznania świadka A. C. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 03:23:30 do godz. 03:28:50, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:38:00 do godz. 02:43:00).

Dodatkowo A. K. realizując umowę z przedsiębiorstwem (...) wykonał serię zdjęć szybowca typu (...) (...) P. na kilku lotniskach, między innymi w J. i w W.. Natomiast zdjęcia przesłał T. S., który przekazał je firmie (...). Jednocześnie T. S. wykonał kilka sesji zdjęciowych przedmiotowego szybowca w innych aeroklubach oraz raport końcowy dla przedsiębiorstwa (...).

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:40:00 do godz. 02:43:00).

K. P. złożył A. K. propozycję nabycia udziałów we własności szybowca typu (...) (...) P. za odpowiednim wynagrodzeniem, na co A. K. nie wyraził zgody, gdyż zamierzał polatać, a następnie zbyć szybowiec. Tożsamą propozycję A. K. złożył również M. D..

(dowód: zeznania świadków K. P. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:49:10 do godz. 02:01:20, M. D. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:22:10 do godz. 02:30:45).

A. K. otrzymał w darowiźnie od K. P. przyrządy do szybowca P. w postaci prędkościomierza i wysokościomierza.

(dowód: zeznania świadków K. P. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:49:10 do godz. 02:01:20).

Jednocześnie z uwagi na wzrost kosztów naprawy i na brak dalszego finansowania naprawy szybowca P. H. M. jesienią 2010 r. przestał wykonywać prace przy szybowcu. Wówczas prace w tym zakresie podjął A. K., wykonując prace przy kadłubie, montażu, uzbrajaniu podwozia, wyposażeniu kabiny. W tym czasie nie wykonywał stałej pracy zarobkowej.

W wykonywaniu prac przy szybowcu przez okres około trzech miesięcy A. K. pomagał B. J., w szczególności w montażu podwozia, w wyważeniu lotek, w wyważeniu szybowca i jego zważeniu. A. K. rozliczał się finansowo z B. J. za wykonanie prac, dlatego traktował pozwanego jako właściciela szybowca.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, B. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:50:50 do godz. 01:00:05, H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 04:10:00 do godz. 04:13:00).

A. K. poprosił M. Z. o montaż radiostacji i o dostosowanie instalacji elektrycznej w szybowcu P., co zleceniobiorca wykonał bez wynagrodzenia.

(dowód: zeznania świadka M. Z. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:55:05 do godz. 02:59:55).

W tym czasie H. M. pośredniczył w nabyciu przez A. K. sygnalizatora przecignięcia do szybowca P. od producenta P. L. i przekazaniu pieniędzy.

(dowód: zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30).

Natomiast A. C. (2) pomagał A. K. w przeglądzie i naprawie radia do szybowca P. w L..

(dowód: zeznania świadka A. C. (2) – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:35:45 do godz. 00:43:00).

Jesienią 2010 r. T. S., który zajmował się zdecydowaną większością spraw związanych z rejestracją szybowca P. i ze sprawami formalnymi z nim związanymi, kontaktował się Urzędem (...) celem dopuszczenia szybowca P. do lotu. Dodatkowo kontaktował się z firmą (...), która zajmowała się naprawą przyrządów do szybowca P. w postaci prędkościomierza i wysokościomierza.

(dowód: przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 00:25:00 do godz. 01:45:00, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:56:10 do godz. 02:55:00).

W tym okresie A. K. złożył propozycję K. G. i R. M. nabycia części 2/3 udziału w prawie własności szybowca P. za łączną kwotę 60 000 zł.

(dowód: zeznania świadka K. G. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:54:10 do godz. 02:03:25, R. M. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:21:20 do godz. 02:28:00).

Z uwagi na przyjacielskie relacje między stronami oraz fakt braku posiadania przez pozwanego komputera, A. K. udzielił T. S. dostępu do swojej skrzynki mailowej.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10,

Dnia 7 października 2010 r. T. S., korzystając ze skrzynki e-mailowej należącej do A. K., zwrócił się do J. S. (1) z prośbą o poinformowanie o możliwości „nabycia szybowca - podobną drogą jak A. (...), podobnej ceny i klasy.” Jednocześnie zaznaczył, że jest tym człowiekiem, który „pomaga A. przy P.”, którego nazwał: „A. (...)”.

(dowód: korespondencja mailowa k. 60).

Jesienią 2010 r. T. S. dowiedział się od J. S. (1) o możliwości nabycia uszkodzonego szybowca P. (1). Zwrócił się wówczas o zaopiniowanie tejże propozycji do A. K., który po zapoznaniu się z ofertą, wyraził pozytywną ocenę dotyczącą nabycia szybowca. Po nabyciu przez T. S. przedmiotowego szybowca, A. K. pomagał mu w wycenie naprawy uszkodzeń oraz w negocjacjach z zakładem w B. J. B., któremu T. S. powierzył naprawę. Część prac została wykonana przy tym poza zakładem w B..

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:40:00 do godz. 02:50:00).

Dodatkowo A. K. pomógł T. S. podczas budowy przyczepy szybowcowej, przekazując między innymi oś do przyczepy.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:40:00 do godz. 02:50:00).

Przedmiotową oś do przyczepy szybowcowej A. K. otrzymał od H. M..

(dowód: zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:40:00 do godz. 02:50:00).

W listopadzie 2010 r. Zakładzie (...) trwały prace związane z ważeniem i wyznaczaniem środka ciężkości szybowca typu (...) (...) P.. Dnia 20 grudnia 2010 r. H. M. wydał poświadczenie obsługi nr (...) zawierające wykonane czynności naprawcze, które było niezbędne do rejestracji szybowca. Remont przedmiotowego statku powietrznego obejmował naprawę statecznika kierunku, naprawę rozklejenia podłogi przedniej, naprawę pęknięć pokrycia górnego lewego skrzydła, naprawę uszkodzeń pokrycia górnego i dolnego części spływowej prawego skrzydła, naprawę rozklejenia krawędzi natarcia prawego skrzydła (1900 mm), lakierowanie całego szybowca z zewnątrz, wyważenie powierzchni sterowych, pomiar stabilizacji powierzchni sterowych oraz ważenie szybowca i wyznaczenie położenia środka ciężkości.

(dowód: protokół ważenia z dnia 19.11.2010 r. k. 243, arkusz niwelacji stabilizacji k, 244, poświadczenie z dnia 20.12.2010 r. k. 424, zeznania świadków H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, przesłuchania pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:56:00 do godz. 04:01:00).

W grudniu 2010 r. T. S. sprowadził już do Polski, nabyty przez siebie, szybowiec P. (1).

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 04:09:00 do godz. 04:12:00).

Dnia 25 marca 2011 r. Prezes Urzędu (...) wydał wobec szybowca typu (...) (...) P. świadectwo zdatności do lotu, zaś dnia 31 marca 2011 r. Urząd (...) wydał świadectwo rejestracji przedmiotowego szybowca.

(dowód: świadectwo zdatności do lotu i świadectwo rejestracji k. 18, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:50:00 do godz. 02:55:00).

Jednocześnie już dnia 25 lutego 2011 r. szybowiec P. został oblatany przez A. K.. Od tego dnia do dnia sprzedaży szybowca zostało wylatane 95 godzin, z czego 70 godzin wylatał bezpośrednio A. K., zaś pozostałe 25 godzin wylatało łącznie 15 innych pilotów. A. K. nie dopuszczał jednak do lotów szybowcem P. T. S., który wielokrotnie zabiegał o wylaszowanie (dopuszczenie) w zakresie lotów tymże szybowcem, gdyż zdaniem A. K. szybowiec P. wymagał większych umiejętności aniżeli posiadał wówczas powód.

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:50:00 do godz. 02:55:00).

Kwestie związane z możliwością latania szybowcem typu (...) (...) P. przez innych pilotów były uzgadniane z A. K., który traktowany był jak właściciel przedmiotowego statku powietrznego.

(dowód: zeznania świadków B. J. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:50:50 do godz. 01:00:05, H. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:00:10 do godz. 01:44:30, K. P. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 01:49:10 do godz. 02:01:20, J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, P. B. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:13:05 do godz. 02:22:05, M. D. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:22:10 do godz. 02:30:45, A. Ź. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:30:50 do godz. 02:35:40, M. K. (2) – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:30:50 do godz. 02:35:40, M. R. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:51:00 do godz. 02:55:00, M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55, R. B. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:32:00 do godz. 01:40:50, R. D. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:41:00 do godz. 01:47:50, A. G. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:48:00 do godz. 01:54:00, S. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:03:25 do godz. 02:21:15, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40).

Natomiast sposobność korzystania z szybowca P. (1) była uzgadniana z T. S..

(dowód: zeznania świadków M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55).

W tym okresie A. K. w dalszym ciągu chciał jak najszybciej sprzedać szybowiec, a wcześniej oblatać go i móc się nim nacieszyć.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:50:00 do godz. 02:55:00).

Latem 2011 r. podczas (...) Mistrzostw Polski (...) w J. A. K. i T. S. wykonywali wspólny lot szybowcem P. (1) celem przekazania informacji o warunkach termicznych i przelotu na trasie wyznaczonej dla zawodników. Wówczas T. S. skarżył się na problemy zdrowotne, co nie pozwoliło na wykonanie lotu na całej trasie, ku niezadowoleniu A. K., który nie mógł przekazać wiadomości dotyczących całej trasy przelotu. Jednocześnie A. K. skrytykował sposób pilotowania T. S., który popełniał błędy, a ostatecznie odebrał powodowi sterowanie szybowcem. Powyższe doprowadziło do poróżnienia się stron, gdyż T. S. poczuł się urażony uwagami dotyczącymi sposobu pilotażu. Jednocześnie po tym zdarzeniu A. K. podjął decyzję o szybkim rozliczeniu się z T. S., stąd poprosił go o sporządzenie poczynionych przez niego wydatków na rzecz szybowca P..

(dowód: zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:55:00 do godz. 03:02:00).

Dnia 22 sierpnia 2011 r. T. S. wręczył A. K. listę zawierającą wydatki poniesione na rzecz szybowca typu (...) (...) P.. Lista pozycji wymieniała między innymi kwotę 15 000 z tytułu należności otrzymanej od firmy (...), kwotę 30 zł z tytułu opłaty lotniczej - rezerwacja znaków rozpoznawczych z dnia 27 kwietnia 2010 r., kwotę 20 zł z tytułu opłaty lotniczej - rezerwacja znaków rozpoznawczych przedłużenie z dnia 8 maja 2010 r., kwotę 120 zł z tytułu Y. - przeróbka zakretomierza z września 2010 r., kwotę 180,56 zł z tytułu A. - (...) i instrukcje z dnia 24 września 2010 r., kwotę 100 zł z tytułu zatwierdzenie (...) z dnia 13 października 2010 r., kwotę 20 zł z tytułu opłaty lotniczej - rezerwacja znaków rozpoznawczych przedłużenie z dnia 21 grudnia 2010 r., kwotę 220 zł z tytułu świadectwa zdatości do lotu z dnia 11 stycznia 2010 r., kwotę 683,40 zł z tytułu ubezpieczenia oc z dnia 14 lutego 2010 r. oraz kwotę 80 zł z tytułu ubezpieczenia(...) - opłaty za przelew z dnia 14 lutego 2010 r.

(dowód: lista k. 87, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:39:00, E. U. – e-protokół rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. od godz. 00:03:15 do godz. 00:35:40, przesłuchanie powoda – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 01:00:00 do godz. 01:30:00, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:30:00 do godz. 02:40:00 i od godz. 02:55:00 do godz. 03:04:00).

Po otrzymaniu listy zawierającej wydatki A. K. zobowiązał się do spłaty zadłużenia, które było należne T. S. z uwagi na poczynione wydatki, ale po sprzedaży szybowca.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 02:30:00 do godz. 02:40:00 i od godz. 02:55:00 do godz. 03:04:00).

W tym okresie A. K. zaproponował T. S. zamianę na szybowce, w ten sposób, że A. K. odda T. S. szybowiec P., zaś T. S. odda w zamian A. K. szybowiec P. (1), który dla celów prowadzenia szkoleń będzie bardziej przydatny pozwanemu.

(dowód: zeznania świadka J. W. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 02:01:25 do godz. 02:13:00, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 04:15:00 do godz. 04:20:00).

W październiku 2011 r. A. K. i T. S. wspólnie wraz ze swoimi szybowcami udali się na lotnisko do P. w Czechach, gdzie doszło do unormowania wzajemnych relacji. Dodatkowo A. K. poprosił T. S. o umieszczenie na (...) internetowej stronie lotniczej oferty sprzedaży szybowca typu (...) (...) P., gdyż sprzedaż na terenie Polski z uwagi na jego wysoką cenę była ograniczona. T. S. zamieścił ogłoszenie.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:05:00 do godz. 03:10:00).

W grudniu 2011 r. do T. S. zgłosił się zainteresowany kupnem szybowca P. nabywca z Niemiec, który oferował kwotę 25 000 euro. Na ofertę ceny nie wyraził jednak zgody A. K.. W grudniu zgłosił się kolejny potencjalny kupiec, który jednak rozmyślił się. W styczniu 2012 r. A. K. zwrócił się do poleconego przez R. B. (1), zakładu (...) w L. prowadzonego przez M. M., który wykonał drobne poprawki (...). Po wykonaniu stosownych prac A. K. odebrał szybowiec z zakładu i zapłacił należność częściowo pieniędzmi w kwocie 1 500 – 1 600 zł, a częściowo poprzez przekazanie elementów do szybowca (...), co wynikało z uzgodnień między stronami.

(dowód: zeznania świadków M. M. k. 458-459, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:13:00 do godz. 03:17:00).

Następnie z ofertą nabycia zgłosił się obywatel Ukrainy, który jednak rozmyślił się po zmontowaniu szybowca. Z kolei na ofertę obywatela Włoch, która obejmowała przewiezienie szybowca do Włoch i uzgodnienie ostatecznej ceny dopiero wówczas, nie zgodził się A. K..

(dowód: zeznania świadka S. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 02:03:25 do godz. 02:21:15, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:15:00 do godz. 03:19:00).

J. M. zwrócił się do A. K. z propozycją ubezpieczenia szybowca P. w ramach pakietu klubowych (...), w zamian za możliwość korzystania z przedmiotowego szybowca przez członków klubu (...). Jednocześnie udzielił pozwanemu pożyczki w celu pokrycia kosztów ubezpieczenia na kwotę 2 000 zł, którą w późniejszym okresie A. K. zwrócił z kwoty 3 000 euro z tytułu zaliczki za sprzedaż szybowca na rzecz obywatela Finlandii. Wówczas też J. M. dowiedział się, że jako właściciel szybowca jest ujawniony T. S..

(dowód: zeznania świadka J. M. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 03:00:00 do godz. 03:23:20, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:18:00 do godz. 03:25:00).

W maju 2012 r. drogą e-mailową zainteresowanie nabyciem szybowca typu (...) (...) P. wyraził obywatel Finlandii K. R., który po przyjeździe do Polski i obejrzeniu szybowca, zaakceptował proponowaną cenę sprzedaży, jednak oczekiwał dostarczenia szybowca do Finlandii wraz z wózkiem służącym do przewożenia szybowca. A. K. zgodził się na powyższą ofertę, żądając dodatkowego wynagrodzenia za przewóz w kwocie 1 000 euro oraz kwoty 1 000 euro tytułem sprzedaży wózka. Wózek służący do przewozu szybowca stanowił bowiem własność K. G., który zażądał właśnie kwoty 1 000 euro za jego sprzedaż. Jednocześnie A. K. zażądał uiszczenia zaliczki w wysokości 5 000 euro, która została uiszczona przez obywatela Finlandii na rachunek bankowy T. S..

Z kwoty zaliczki w wysokości 5 000 euro A. K. oddał T. S. kwotę 2 000 euro tytułem wzajemnych rozliczeń, w szczególności obejmujących połowę sumy otrzymanej od przedsiębiorstwa (...) z umowy sponsoringowej. Dodatkowo obywatel Finlandii pokrył koszty promu z G. do H. i wysłał stosowne dokumenty T. S..

(dowód: potwierdzenie przelewu z dnia 22.05.2012 r. k. 19, potwierdzenie przelewu z dnia 25.05.2012 r. k. 22, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:18:00 do godz. 03:25:00).

Następnie A. K. i T. S. wraz z szybowcem zapakowanym na wózek udali się oboje promem do nabywcy w Finlandii celem dokonania transakcji. Na lotnisku razem złożyli szybowiec, jednak na skutek złych warunków pogodowych nie udało się przeprowadzić lotów szybowcem. Następnego dnia po przyjeździe do Finlandii, tj. dnia 5 czerwca 2012 r. w miejscu zamieszkania nabywcy T. S. wraz z K. R. zawarli umowę sprzedaży szybowca typu (...) (...) P. za kwotę 30 000 euro, z których kwotę 5 000 euro nabywca uiszczył w formie zaliczki. Dodatkowo T. S., mając umocowanie M. J., zbył na rzecz K. R. wózek do szybowca za kwotę 1 000 euro. Jednocześnie A. K., w obawie przed brakiem lojalności T. S., zażądał zapłaty należnej kwoty w gotówce, a nie na rachunek bankowy należący do T. S..

W konsekwencji wszyscy wspólnie udali się do banku, gdzie K. R. wypłacił pieniądze i zapłacił kwotę 26 500 euro, z czego kwotą 25 000 euro stanowiła koszt sprzedaży szybowca, kwota 1 000 euro stanowiła koszt sprzedaży wózka, a kwota 500 euro stanowiła koszty przejazdu. A. K. zgodził się bowiem, aby koszty przejazdu zostały obniżone do kwoty 500 euro, gdyż obywatel Finlandii pokrył wcześniej koszty promu z G. do H.. Kwota 26 500 euro została zabrana jeszcze w obecności Fina przez A. K., czemu T. S. się nie sprzeciwiał.

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 5.06.2012 r. k. 21, zeznania świadków E. K. – e-protokół rozprawy z dnia 28 stycznia 2014 r. od godz. 00:26:15 do godz. 00:48:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:18:00 do godz. 03:40:00).

W drodze powrotnej T. S. przejeżdżając przez W. zwrócił M. J. pieniądze w kwocie 1 000 euro z tytułu sprzedażnego wózka, wskazując, że przekazuje pieniądze od A. K..

(dowód: zeznania świadka M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:38:00 do godz. 03:50:00).

Następnie podczas rozmowy między stronami dotyczącej wzajemnych rozliczeń A. K. powiedział T. S., że jego dług wynosił łącznie kwotę 7 500 zł tytułem połowy kwoty otrzymanej od przedsiębiorstwa (...) i kwotę 2 000 zł tytułem łącznych kosztów związanych z rejestracją szybowca. Dlatego uwzględniając kwotę 2 000 euro, którą A. K. zapłacił po otrzymaniu zaliczki z tytułu sprzedaży szybowca, jego dług wynosi ok. 900 zł. Z powyższym nie zgodził się T. S., który chciał całej kwoty przyznanej przez T. w ramach umowy sponsoringowej, tj. kwoty 15 000 zł.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:38:00 do godz. 03:50:00).

Po kilku dniach M. J. poinformował telefonicznie A. K., że T. S. domaga się zwrotu całej kwoty 15 000 zł pozyskanej od firmy (...) w ramach umowy sponsoringowej, jak i dalszych mniejszych kwot pieniężnych z tytułu bliżej niesprecyzowanych wydatków poczynionych na rzecz szybowca P.. M. J. namawiał A. K. do zwrotu tejże kwoty, czego pozwany odmawiał. Natomiast A. K. wskazywał, że z tytułu dofinansowania z T. był winien T. S. jedynie połowy tejże sumy, tj. kwotę 7 500 zł, która została rozliczona z zaliczki otrzymanej od obywatela Finlandii.

(dowód: zeznania świadka M. J. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:51:45 do godz. 01:22:55, Z. O. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 00:14:45 do godz. 00:39:00, R. B. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:32:00 do godz. 01:40:50, R. D. – e-protokół rozprawy z dnia 29 stycznia 2014 r. od godz. 01:41:00 do godz. 01:47:50, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:45:00 do godz. 03:53:00).

Następnie A. K. dowiedział się w rozmowie z M. S., że T. S. żąda od A. K. zapłaty 30% z tytułu sprzedaży szybowca P., tj. kwoty 36 000 zł.

(dowód: przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 27 stycznia 2015 r. od godz. 03:45:00 do godz. 03:53:00).

Z kolei dnia 10 czerwca 2012 r. T. S. złożył zawiadomienie o popełnieniu przez A. K. przestępstwa polegającego na doprowadzeniu T. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru wywiązania się z warunków zawartej umowy dotyczącej partycypowania w kosztach remontu szybowca typu (...) (...) P., a następnie jego sprzedaży i podziału zysków, czym spowodował stratę w wysokości 54 000 zł.

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt 1 Ds.. (...) zatwierdzonym przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w J. w dniu 3 grudnia 2012 r., a utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w J. z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt (...), umorzono dochodzenie w sprawie wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

(dowód: protokół zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z dnia 10.06.2012 r., postanowienie z dnia 19.11.2012 r., postanowienie z dnia 25.07.2013 r. k. 428).

Pismem z dnia 20 sierpnia 2013 r. T. S. wezwał A. K. do zapłaty kwoty 110 416,80 zł z tytułu zwrotu kwoty zabranej za sprzedaż szybowca typu (...) (...) P.. A. K. pismem z dnia 2 września 2013 r. odmówił spełnienia żądania.

(dowód: pismo z dnia 20.08.2013 r. k. 32, pismo z dnia 2.09.2013 r. k. 33).

Sąd zważył, co następuje:

Powód w niniejszej sprawie domagał się od pozwanego zapłaty kwoty 110 416,80 zł z tytułu przywłaszczonych przez niego pieniędzy otrzymanych ze sprzedaży szybowca (...) (...) P. na rzecz obywatela Finlandii, który to szybowiec na mocy umowy stron z dnia 28 kwietnia 2010 r. stanowił własność powoda,. Pozwany natomiast zarzucał

nieważność powyższej czynności prawnej zawartej między stronami dnia 28 kwietnia 2010 r. na skutek istnienia wady oświadczenia woli w postaci pozorności.

Przy ocenie zasadności żądania dochodzonego pozwem podstawową kwestią wymagającą rozważenia była zatem kwestia ważności lub nieważności zawartej przez strony umowy sprzedaży z dnia 28 kwietnia 2010 r.

Wedle treści art. 83 § 1 k.c., nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. Jeżeli oświadczenie takie zostało złożone dla ukrycia innej czynności prawnej, ważność oświadczenia ocenia się według właściwości tej czynności. Pozorność oświadczenia woli nie ma wpływu na skuteczność odpłatnej czynności prawnej, dokonanej na podstawie pozornego oświadczenia, jeżeli wskutek tej czynności osoba trzecia nabywa prawo lub zostaje zwolniona od obowiązku, chyba że działała w złej wierze (§ 2).

Zdanie pierwsze przywołanego art. 83 § 1 k.c. zawiera swego rodzaju definicję pozornej czynności prawnej przez wskazanie jej trzech elementów:

Po pierwsze, oświadczenie musi być złożone dla pozorów, cechą bowiem czynności prawnej pozornej jest brak zamiaru wywołania skutków prawnych i pozór ich wywołania. Polega to na tym, że osoba składająca oświadczenie woli w każdym wypadku pozorności nie chce aby powstały skutki prawne, które normalnie prawo z takim oświadczeniem łączy. Nie chce bowiem wywołać żadnych skutków prawnych lub chce wywołać inne niż wynikałyby ze złożonego oświadczenia woli. Celem pozornego oświadczenia woli jest wywołanie przeświadczenia u otoczenia, że czynność prawna została rzeczywiście dokonana w takiej postaci jaka wynika z treści złożonych oświadczeń woli. (por wyrok SN z dnia 12 lipca 2002r. V CKN 1547/00 LEX nr 56054). Wskazać też należy iż prawo polskie nie wymaga aby po stronie osób składających oświadczenie woli dla pozorów występował zamiar oszukania albo zmylenia osób trzecich. Niezbędne jest jednak aby zachodziła sprzeczność między tym co strony deklarują na zewnątrz, a tym do czego w rzeczywistości dążą. Ustalenie braku zamiaru kreowania określonego stosunku prawnego jest niezbędne zatem do stwierdzenia pozorności czynności prawnej.

Po wtóre, oświadczenie musi być złożone drugiej stronie.

Po trzecie w końcu, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej dla pozorów, a zgoda ta musi być wyraźna i nie budzić żadnych wątpliwości. Pozorność czynności prawnej może być stwierdzona tylko wówczas, gdy brak zamiaru wywołania skutków prawnych został przejawiony wobec drugiej strony tej czynności tak otwarcie, że miała ona pełną świadomość co do pozorności złożonego wobec niej oświadczenia woli i co rzeczywistej woli jej kontrahenta i w pełni się z tym zgadzała. Warunek zgody oznacza konieczność porozumienia się między stronami co do dokonania czynności pozornej (por wyrok SN. Z dnia 25 lutego 1998r. II CKN 816/97 LEX nr 56813).

Uznanie czynności prawnej za pozorną jest możliwe wtedy gdy w/w elementy wystąpią łącznie. Brak któregokolwiek z tych elementów wyklucza możliwość uznania czynności prawnej za pozorną.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, gdyż zdaniem Sądu umowa sprzedaży z dnia 28 kwietnia 2010 r. zawarta między A. K. i T. S., której przedmiotem był szybowiec marki (...) P. o numerze fabrycznym (...), rok produkcji 2004 była zawarta dla pozorów. Jednocześnie oboje strony umowy wiedziały o pozorności zawarcia umowy i wyrażały zgodę na powyższe.

Przede wszystkim za pozornością spornej umowy przemawia geneza sprzedaży szybowca przez A. K. na rzecz T. S.. Motywem zawarcia umowy przez pozwanego było wszczęcie dnia 21 stycznia 2010 r. postępowania egzekucyjnego, którego podstawą był dług wobec (...) Funduszu (...) z tytułu odszkodowania za wypadek komunikacyjny. Pozwany, który kwestionował swoje zobowiązanie, obawiał się rejestracji szybowca na swoją rzecz, co groziło zajęciem szybowca P. w toku postępowania egzekucyjnego i jego sprzedażą na licytacji komorniczej, czego chciał uniknąć. Powyższe potwierdzają nie tylko zeznania A. J., E. K., J. W., K. G., R. B. (1), A. G., S. J., R. M. i E. U., ale w szczególności K. K., do którego pozwany zwrócił się z propozycją fikcyjnego nabycia szybowca i dokonania procedury jego rejestracji. Następnie, na co wskazywały zeznania świadków A. J., E. K., K. P., J. W., P. B., Z. O. R. B. (1), A. G., K. G., S. J., E.

i M. M., pozwany zwrócił się z tożsamą prośbą do T. S., a więc z prośbą pozornego nabycia szybowca marki (...) P. i jego rejestracji, który - chcąc udzielić pomocy A. K. - na tę prośbę przystał. Zwrócić należy uwagę, że strony łączyła w tym okresie bliskie, przyjacielskie stosunki, które miały swoje początki w 2008 r., gdy pozwany jako instruktor zajmował się szkoleniem powoda. Pozwany darzył więc powoda dużym zaufaniem i miał nadzieje na dotrzymanie porozumienia.

Sąd z ostrożnością oceniał wiarygodność zeznań świadka A. J. mając na uwadze jej konflikt z powodem, którego wówczas była życiową partnerką oraz fakt różnic w treści zeznań składanych przez świadka w innym postępowaniu. Równocześnie należy jednak zaznaczyć, że relacja A. J. dotycząca sytuacji powoda była szeroka i tworzyła spójną całość z zeznaniami innych świadków. Brak było zatem podstaw do podważenia wiarygodności zeznań A. J. w kluczowych dla sprawy kwestiach.

Zdaniem Sądu ujawniona w umowie z dnia 28 kwietnia 2010 r. cena sprzedaży szybowca marki (...)P. odbiegała nie tylko od nakładów poniesionych przez pozwanego na rzecz szybowca do tego czasu, ale także od rzeczywistej wartości statku powietrznego i od ceny jaką pozwany mógłby realnie uzyskać w wyniku jego sprzedaży.

Wymieniony szybowiec, choć w chwili jego nabycia przez pozwanego dnia 21 lipca 2009 r. znajdował się w stanie uszkodzonym, to jednak przedstawiał znaczną wartość pieniężną, zaś faktyczna kwota jaką uiścił A. K. wynosiła 5 000 dolarów amerykańskich. Cenę nabycia szybowca Sąd ustalił w oparciu o korespondencję mailową prowadzoną z J. S. (1) oraz zeznania świadka Z. O., który również otrzymał wówczas propozycję nabycia szybowca z Kanady. Co prawda ujawniona w umowie sprzedaży z dnia 21 lipca 2009 r. została określona na poziomie 1 200 dolarów amerykańskich, jednak wynikało to wyłącznie z zamiaru zapłacenia przez pozwanego niższej należności podatkowej. Natomiast H. M., który początkowo określił wartość przedmiotowego szybowca w stanie uszkodzonym na kwotę 2 000 euro, szybko jednak zmienił zdanie podkreślając, że wartość ta mogła być inna.

Dodatkowo w celu sprowadzenia szybowca P. z Kanady do Polski A. K. poniósł koszty opłaty transportowej w wysokości 1 050 dolarów amerykańskich (pozostała część – co wynika z korespondencji mailowej – poniósł J. S. (1), mając nadzieję na loty szybowcem w przyszłości), koszty opłaty celnej w wysokości 2 494 zł, koszty wynajęcia agencji celnej w kwocie 1 400 zł oraz koszty przetransportowania szybowca z G. do J. w wysokości 500 zł. W konsekwencji już same koszty poboczne nabycia szybowca przekraczały cenę sprzedaży, jaką miał rzekomo zapłacić T. S. na rzecz A. K.. Ponadto dnia 13 listopada 2009 r. pozwany uiścił kwotę 10 000 zł tytułem zaliczki na koszty remontu szybowca przez H. M.. Ciężko więc przyjąć, aby pozwany, któremu zależało na osiągnięciu zysku ze sprzedaży wyremontowanego szybowca, a który zgodnie z twierdzeniami powoda miał znajdować się w złej sytuacji materialnej, mógł pozwolić sobie na stratę. Tymczasem pozwany w owym czasie otrzymał propozycję M. D. sprzedaży połowy udziału w prawie własności szybowca P. za kwotę 30 000 – 40 000 zł. A. K., który nie wyraził zgody na powyższą ofertę, nie musiałby więc wyzbywać się szybowca za kwotę poniżej wartości jego nabycia w sytuacji, gdyby mógł otrzymać dziesięciokrotnie wyższą kwotę, a jednocześnie w dalszym ciągu pozostać współwłaścicielem statku. A. K. złożył natomiast propozycję K. G. i R. M. nabycia części 2/3 udziału prawa własności szybowca P. w łącznej kwocie 60 000 zł. Co więcej od chwili pojawienia się oferty nabycia uszkodzonego szybowca P. w styczniu 2009 r. zamiarem A. K. było zakupienie statku, jego wyremontowanie, czasowe polatanie na nim i sprzedaż z zyskiem. Charakter uszkodzeń, przy uwzględnieniu roku produkcji szybowca i ilości przelatanych nim godzin, sprawiał, że oferta jego zakupu była atrakcyjna. A. K. przed nabyciem szybowca konsultował się przy tym z H. M., który, zajmując się zawodowo naprawą statków powietrznych, potwierdził atrakcyjność przedmiotowej oferty i możliwość naprawy szybowca. Relacja M. D., który wskazywał na wcześniejszą sprzedaż szybowca tego samego typu, dowodzi, że pozwany miał realne podstawy przypuszczać, że dochód ze sprzedaży szybowca P. po jego wyremontowaniu będzie znaczny, a przez to cel biznesowy zostanie osiągnięty.

Sąd dał zatem wiarę zeznaniom świadków A. J. i E. K. oraz przesłuchaniu pozwanego w części braku istnienia zamiaru zarówno po jego stronie, jak i po stronie powoda co do sprzedaży szybowca dnia 28 kwietnia 2010 r. Nie było bowiem żadnych okoliczności w ocenie Sądu, dla których A. K. miałby się w rzeczywistości wyzbyć wówczas własności szybowca typu (...) (...) P. za kwotę 4 000 zł poza zamiarem uniknięcia postępowania egzekucyjnego, które po zarejestrowaniu szybowca na rzecz pozwanego, z całą pewnością mogłoby objąć również ten składnik majątku

dłużnika. Co prawda sytuacja majątkowa pozwanego, mimo zgromadzonych na rachunkach funduszy, nie była łatwa, jednak niewiarygodnym było, aby sprzedał on szybowiec za kwotę ujawnioną w treści umowy z dnia 28 kwietnia 2010 r. Należy bowiem zauważyć, że w dniu dokonania przez strony pozornej transakcji, toczyła się już naprawa szybowca w Zakładzie (...) należącym do H. M.. Naprawa, poprzedzona uiszczeniem przez pozwanego dnia 13 listopada 2009 r. zaliczki na koszty remontu w kwocie 10 000 zł, z uwagi na ilość prac remontowych innych szybowców i istniejącą w związku z tym kolejkę, rozpoczęła się pod koniec 2009 r. i trwała etapami. Na funkcjonowanie kolejki wskazał również H. M., który przyznał, że rozpoczęcie prac było w tym okresie poprzedzone kilkumiesięcznym czasem oczekiwania. Jednocześnie wskazał na istnienie luźnego związku czasowego między rozpoczęciem prac remontowych a założeniem książki napraw. Gdyby więc w rzeczywistości T. S., jak usiłował wykazać, nabył szybowiec P. dnia 28 kwietnia 2010 r., to z uwagi na harmonogram prac roboty remontowe nie rozpoczęłyby się od razu, a z pewnym opóźnieniem. Powód utrzymywał zaś, że już po zakupie od pozwanego szybowca rozpoczęły się prace związane z jego naprawą, co miało mieć związek z uiszczeniem przez niego kosztów remontu.

Nie uszło uwadze Sądu, że kwota sprzedaży szybowca P. z dnia 21 lipca 2009 r., zgodnie z treścią zeznań świadków A. J. i E. K. oraz przesłuchaniem pozwanego, nigdy nie została przez T. S. zapłacona A. K.. Wbrew twierdzeniom powoda faktu uiszczenia ceny sprzedaży bynajmniej nie potwierdza zapis samej umowy: „Kwota płatna gotówka w chwili podpisania umowy”. Brak jest dodatkowo dowodu potwierdzającego zapłatę ceny sprzedaży. Jednocześnie powód nigdy nie domagał się od pozwanego wydania spornego szybowca, którym zajmował się i o który dbał głównie pozwany. O rzeczywistym zawarciu umowy nie może zaś przesądzać uiszczenie przez pozwanego podatku od czynności cywilnoprawnej.

Ponadto należy podkreślić, że A. K. mimo sporządzenia umowy z dnia 28 kwietnia 2010 r. w dalszym ciągu był traktowany przez zdecydowaną większość osób postronnych jako właściciel szybowca typu (...) (...) P.. Sąd poczynił ustalenia faktyczne w tym zakresie na podstawie wiarygodnych zeznań licznych świadków B. J., H. M., K. P., J. W., P. B., M. D., A. Ż., M. K. (2), S. J., M. R., M. J. R. B. (1), R. D., A. G. i E. U., którzy wskazywali, że o zawarciu umowy sprzedaży z dnia 28 kwietnia 2010 r. dowiadawali się po naprawie szybowca P., albo nawet w toku trwania niniejszego postępowania sądowego. Dodatkowo J. M. zaznaczył, że dowiedział się o prawie własności szybowca P. przysługującym T. S. dopiero na etapie ubezpieczenia statku, gdy koniecznym było podanie danych własnościowych.

Co więcej to głównie pozwany uzgadniał wszelkie kwestie związane z naprawą szybowca typu (...) (...) P., z jego utrzymaniem i dysponowaniem, w tym udzielaniem zgody innym pilotom na loty P. i pobieraniem stosownej opłaty w tym zakresie. Dodatkowo kupował części niezbędne do szybowca i czynnie uczestniczył w remoncie przedmiotowego szybowca organizując pracę innych osób (jesień 2010 r. i zima 2010 - 2011 r.), w tym B. J. i M. Z., z którymi uzgadniał również kwestie wynagrodzenia. Natomiast czynności T. S. sprowadzały się głównie do organizowania spraw związanych z rejestracją statku i wykonaniem czynności formalnych, w tym uiszczeniem części należności z tego tytułu, a także do zorganizowania umowy sponsoringowej z przedsiębiorstwem (...) Sp. z o.o. w J.. Pozwany decydował również o wyborze nabywcy szybowca na przełomie lat 2011 i 2012 r., nie wyrażając zgody na sprzedaż statku poniżej kwoty 30 000 euro, co podkreślał również sam powód, który wskazywał na obstrukcję działania pozwanego. Tymczasem, gdyby to powód był właścicielem szybowca P., to do niego należałoby ostatecznie zdanie w zakresie wyboru kontrahenta. Jednocześnie powód nie wyraziłby zgody na gotówkową formę płatności wykonaną przez obywatela Finlandii dnia 5 czerwca 2012 r. w wysokości 26 500 euro i zażądałby płatności przelewem na swój rachunek bankowy, jak pierwotnie strony ustaliły i jak została uiszczona zaliczka w wysokości 5 000 euro. Natomiast twierdzenia powoda co do nacisków pozwanego, który miał szybko potrzebować środków pieniężnych, a którym to naciskom powód miał ostatecznie ulec, są wewnątrznie sprzeczne, gdyż równocześnie powód oskarżał pozwanego o odstraszenie klientów i dążenie do odwleczenia chwili sprzedaży, aby móc w dalszym ciągu latać na szybowcu. T. S., który mimo wielkich chęci nigdy nie latał na szybowcu P., gdyż nie uzyskał zgody A. K., z pewnością korzystając ze swojego uprawnienia właścicielskiego, które jak twierdził mu przysługiwało, mógłby się udać na inne lotnisko, aby tam bez przeszkód, nie czekając na pozwolenie pozwanego wylaszować się na szybowcu P..

W oparciu o przesłuchanie pozwanego i zeznania świadka J. W., który był uczestnikiem rozmowy między stronami, Sąd ustalił, że A. K. zaproponował T. S. w 2011 r. zamianę szybowcami. Zamiana miała polegać na przeniesieniu własności

szybowca P. z A. K. na T. S. i szybowca P. (1) z T. S. na A. K., co pozwany motywował zamiarem prowadzenia szkoleń na szybowcu P. (1), który jest dwuosobowy, a także chęcią zaawansowanego latania przez powoda, co będzie możliwe na szybowcu P.. Jednocześnie, zgodnie z relacją J. W., powód nie był zaskoczony propozycją i bynajmniej nie zareagował jak właściciel obydwu szybowców, co przeczy tezie T. S. o prawie własności do szybowca P..

Pozorny charakter umowy potwierdza również zachowanie samego T. S., który wraz upływem czasu zmieniał podstawę i wysokość swojego roszczenia wobec A. K..

Zwrócić bowiem należy uwagę, że początkowo po sprzedaży dnia 5 czerwca 2012 r. szybowca typu (...)P. na rzecz obywatela Finlandii T. S., co potwierdzają zeznania świadka M. J., Z. O., R. B. (1) i R. D. oraz przesłuchanie poznawanego, żądał od pozwanego przede wszystkim kwoty otrzymanej od przedsiębiorstwa (...) w ramach umowy sponsoringowej w wysokości 15 000 zł, a dodatkowo dalszych, mniejszych kwot z tytułu wydatków poniesionych przez siebie na rzecz szybowca P..

Początkowy zakres żądanej należności pokrywał się tym samym z rozliczeniem wyrażonym w pisemnej liście sporządzonej przez T. S. wręczonej A. K. przed sprzedażą szybowca P. na rzecz obywatela Finlandii, która zawierała wyszczególnione wydatki poczynione przez powoda na rzecz szybowca P. (k. 87). Niewątpliwie zaś, gdyby powód w rzeczywistości był właścicielem szybowca P., to nie domagałby się od pozwanego zwrotu wydatków, jakie sam poczynił na rzecz swojego szybowca. Wśród wydatków bowiem znajdowały się należności, które obciążają właściciela szybowca. Zwrócić trzeba uwagę, że powód potwierdził autorstwo przedmiotowej listy. W konsekwencji tak sporządzona lista przeczy tezie powoda co do przysługującego mu prawa własności spornego szybowca. Sąd nie dał natomiast wiary T. S., że sporna lista została opracowana przez powoda w celu obliczenia dochodu ze sprzedaży szybowca P.. Stworzona lista była bowiem - jak podkreślał sam powód - listą częściową i nie wymieniała wszystkich wydatków poczynionych przez powoda na rzecz szybowca, w szczególności kwoty 15 000 zł jaką powód - zgodnie ze swoimi twierdzeniami - miał przekazać pozwanemu w gotówce na rzecz remontu szybowca P. (ujęta w liście kwota 15 000 zł stanowiła inne zobowiązanie i pochodziła z innego źródła). Tymczasem tak znacząca suma pieniężna, która - co znamienne - miała zostać przekazana pozwanemu w trzech ratach bez jakiegokolwiek pokwitowania, zdaniem Sądu zostałaby uwzględniona w treści listy, gdyby w istocie została przez powoda poniesiona. W konsekwencji Sąd ocenił jako niewiarygodne zeznania świadka R. S. i przesłuchania powoda w części przekazania pozwanemu kwoty 15 000 zł w gotówce.

Podnieść trzeba, że dopiero w późniejszym okresie powód zaczął żądać od pozwanego wyższych kwot pieniężnych tytułem wzajemnych rozliczeń. A. K. dowiedział się następnie od M. S., że powód domaga się zapłaty 30% z tytułu sprzedaży szybowca P., tj. kwoty 36 000 zł. Przesłuchanie pozwanego w zakresie eskalacji roszczenia znajduje pośrednio potwierdzenie w treści przesłuchania powoda, który utrzymywał, że rozliczenie między stronami obejmowała podział zysku otrzymanego po sprzedaży szybowca P. po połowie. Zysk miał zaś stanowić, według powoda, ok. 60% z kwoty 30 000 euro otrzymanej po sprzedaży szybowca na rzecz obywatela Finlandii. W konsekwencji kwota 18 000 euro miała zostać podzielona między strony po połowie (18 000 euro / 2 = 9 000 euro), co w przeliczeniu na walutę złoty polski po kursie 4 zł za 1 euro mogło stanowić w przybliżeniu podstawę tak określonego żądania.

Podczas złożonego przez T. S. dnia 10 czerwca 2012 r. zawiadomienia zawiadomienie o popełnieniu przez A. K. przestępstwa, jako wysokość poniesionej straty powód podał już kwotę w wysokości 54 000 zł. T. S. nie potrafił jednak podać w jaki sposób wyliczył tak określoną szkodę, nie wykluczał przy tym możliwości popełnienia przez siebie błędu. Należy podkreślić, że dochodzenie w powyższym zakresie zostało umorzone wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego postanowieniem z dnia 19 listopada 2012 r. w sprawie o sygn. akt 1 Ds.. (...), zatwierdzonym przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej w J. w dniu 3 grudnia 2012 r., a utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Rejonowego w J. z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie o sygn. akt (...).

Roszczenie dochodzone niniejszym pozwem obejmowało zaś kwotę 110 416,80 zł obejmującą część należności otrzymanej ze sprzedaży szybowca P. na rzecz obywatela Finlandii w zakresie kwoty, która została zapłacona przez niego gotówką na terenie Finlandii. Zwrócić jednak należy uwagę, że powód nie potrafił dokładnie wskazać ceny

sprzedaży spornego szybowca (30 000 euro lub 31 000 euro), nie potrafił przy tym określić, czy w skład roszczenia dochodzonego treścią pozwu wchodziła również kwota 3 000 euro, którą powód miał przekazać pozwanemu z zaliczki w wysokości 5 000 euro otrzymanej od Fina. Z kolei w toku przesłuchania powód zaznaczył, o czym była mowa powyżej, że strony umówiły się na podział zysku ze sprzedaży szybowca P. po połowie, z uwagi na wkład finansowy powoda i zaangażowanie pozwanego. Dalej powód wyjaśnił, że na skutek zachowania pozwanego zrezygnował z wcześniejszych uzgodnień co do podziału dochodu i dlatego domaga się obecnie całej kwoty uzyskanej ze sprzedaży szybowca P. dnia 5 czerwca 2012 r. Zdaniem Sądu na etapie zawarcia pozornej umowy z dnia 28 kwietnia 2010 r. strony czyniły niewątpliwie uzgodnienia co do przyszłych rozliczeń, lecz brak jest jakichkolwiek podstaw, aby podzielić stanowisko prezentowane przez powoda w tym zakresie. Nawet jednak gdyby twierdzenia powoda dotyczące podziału zysku po połowie były wiarygodne, to wytoczenia roszczenia o całą kwotę obejmującą cenę sprzedaży szybowca pomniejszoną o zaliczkę i wycofanie się przez powoda z warunków umowy stron (podział zysku po połowie), prowadziłoby do niezasadności roszczenia w znacznym zakresie.

Oczywistym jest, że w świetle obowiązującego prawa (art. 83 k.c.) umowa pozorna jest czynnością prawną dotkniętą od początku nieważnością bezwzględną, którą sąd powinien brać pod uwagę z urzędu, zaś ewentualne orzeczenie sądu ma charakter deklatoryjny. Pozorność musi być pozytywnie stwierdzona na drodze ustalania okoliczności faktycznych wskazujących, że obie strony złożyły oświadczenia woli mając pełną, zgodną świadomość braku zamiaru wywołania deklarowanego na zewnątrz skutku prawnego (por. np. wyrok SN z 3 marca 2006 r., II CK 428/05 – LEX 180195). Biorąc pod uwagę zgromadzony w przedmiotowej sprawie bogaty materiał dowodowy, nie ulegało wątpliwości zdaniem Sądu, że taka sytuacja zaistniała w tej sprawie. Pozwany, chcąc ukryć majątek przed egzekucją, w sposób pozorny sprzedał dnia 8 kwietnia 2010 r. szybowiec typu (...) (...) P. na rzecz powoda, który następnie go zarejestrował. Pozorna czynność prawna nie służyła jednak ukryciu innej czynności prawnej, a miała wyłącznie służyć wytworzeniu wyobrażenia niezgodnego z rzeczywistością że powód jest właścicielem szybowca P.. Z inicjatywy pozwanego strony wspólnie uzgodniły więc jedynie formalne przeniesienie własności szybowca P., co respektowały do chwili sprzedaży przedmiotowego statku na rzecz obywatela Finlandii dnia 5 czerwca 2012 r., gdy miało dojść do wzajemnych rozliczeń. Powód bowiem licząc na większy udział w zyskach i czując się skrzywdzony przez pozwanego, który wzbogacił się na zbyciu szybowca P., eskalował roszczenia, aż do wystąpienia z niniejszym roszczeniem włącznie. Wbrew twierdzeniom T. S., zebrany w sprawie materiał dowodowy, omówiony powyżej, stanowił podstawę do przyjęcia, że powód - pomimo, że aktualnie prezentuje inne stanowisko - wyraził zgodę i współdziałał przy zawieraniu pozornej umowy sprzedaży.

Jednocześnie mając na uwadze pozorność zawartej umowy sprzedaży z dnia 28 kwietnia 2010 r., która skutkowałą nieważnością umowy (art. 83 k.c.), brak było podstaw do uwzględniania niniejszego roszczenia. Powodowi, który nigdy nie nabył prawa własności przedmiotowego statku powietrznego, nie przysługiwało skuteczne roszczenie o zasądzenie od pozwanego należności z tytułu sprzedaży szybowca P. na rzecz obywatela Finlandii.

Sąd oceniał również na zasadzie art. 83 § 1 zdanie drugie k.c., czy umowa sprzedaży szybowca typu (...) (...) P. z dnia 8 kwietnia 2010 r. została złożona dla ukrycia innej czynności prawnej. Odpowiedź na to pytanie musi być negatywna. Sąd jednak zważył, że strony czyniły uzgodnienia co do wzajemnych rozliczeń z tytułu pomocy udzielonej pozwanemu przez powoda w remoncie statku, wykonywaniu czynności formalnych i rejestracji statku i pozyskania środków finansowych z przedsiębiorstwa (...). Mając jednak na uwadze podstawę roszczenia, którą powód wywodził z prawa własności szybowca, przedmiotowe rozliczenia nie mogły być uwzględnione. Dalszą przeszkodą uniemożliwiającą wyliczenie wzajemnych roszczeń była rozbieżność stron co do sposobu obopólnych rozliczeń i brak dostatecznych dowodów w tym zakresie (np. kursu euro z dnia rozliczenia między stronami zaliczki e kwocie 5000 euro). Lista sporządzona przez powoda a wręczona pozwanemu dnia 22 sierpnia 2011 r. zawierała zaś, jak podnosił powód, jedynie część poniesionych przez niego wydatków na rzecz remontu szybowca P..

Przy rozpoznaniu sprawy Sąd pominął wnioski dowodowe złożone przez strony po terminie rozprawy z dnia 8 lipca 2014 r. w zakresie innym niż dowód z dokumentów jako niemające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i spóźnione.

Reasumując brak podstaw do uwzględnienia roszczenia czynił zasadnym oddalenie powództwa przez Sąd, o czym orzeczono jak w pkt. 1 sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w treści art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wobec powyższego Sąd w punkcie 2. wyroku zasądził od powoda jako strony, która przegrała sprawę kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu pozwanemu. Na koszty te składa się opłata skarbowej od udzielonego przez pozwanego pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł. Koszty zastępstwa zostały ustalone w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 z późn. zm.). Sąd ustalając należne pełnomocnikowi pozwanemu wynagrodzenie – stosownie do treści § 2 ust. 1 w związku § 6 pkt 6 rozporządzenia zastosował stawkę minimalną dla danej wartości przedmiotu sporu.

O poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa kosztach sądowych w kwocie 100 zł rozstrzygnięto na podstawie art. 83 ust. 2 oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipa 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.), nakazując powodowi uiszczenie tej sumy na rzecz Skarbu Państwa.